

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előzetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt... Előzetési pénz minden közzétételre...

Előzetési helyben:

Telegráf K. Lajos könyvkereskedésében a szerkesztőségénél. Egyébut a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Öt-hatásos postai díj 5 kr. Nagybőv terjedelmű, mint azelőtt több is...

Ne huzd, mert elszakad.

Ghyczy Kálmán pénzügyminiszter, felhevülésében, vagy felháborodásában, borsajtnak képzele a magyar embert...

Még kevésbé gondol arra, hogy a szétptattant sajtó darabja a körötte állókat is megsebezheti, sőt meg is semmisítheti.

Hát nem-e elég érdem: vértanulhalált szenvedni oly konzorciumért, melynek mammutgyomra mindent elnyelt...

Vagy tán természetudói kísérleteket akar tenni a pénzügyminiszterünk, mint hajdan Rudolf császár?

Vagy éppen Cavendish a híres angol természetbúvár utain kíván haladni, ki hogy a nagy tömegek vonzerejét, meghatározhatja, először a föld vonzerejét próbálta megkötöni?

Tán éppen Ausztria közönséges érdekében akarja a magyar nemzetnek gazdaságát vonzerejét megsemmisíteni, hogy ez még csak ne is mozoghatson, míg amannak aránsúlyja kedvező árnyokban mutatkozik?

Bizony, a kísérletek kora lejárt! Ily zavaros viszonyok közt, mint a minők közé Magyarország jutott, többé nem kísérletek boskói ezermesteri, hanem határozott irányú elvek férfaira van szükségünk...

A tollfórtás mestersége szép dolog, ha ezzel boldogíthatni a jólétnek örvendő családot; hanem, midőn ég a ház fejünk felett, ez ártatlan családi foglalkozás meg nem mentheti a tetőt a robbogó lángok pusztításaitól.

Ahol a nemzet adóképesége alapján van megtámadva, ott többé nem lehet józanésd szerint új adókkal súlyosbíthatni a vállakat, melyek már-már roskadoznak a terhek alatt...

Ha Ghyczy Kálmán még most is oly rakott székének tartja a magyar embert, melyen még igen sok teher elter, kár volt oly számos éven át ugy tündököltetni kívülről tapasztalata kinésit, mintha azok valódi kincsek fényével ragyognának; holott csupán álgyémántok csallja színeiben verődnek vissza sugárjai.

Bármily képzettség, bármily tudományosság sajtósaival bírjon is valaki; — ha a tisztán vezérlő józanésd fáklavilága nem derengi át halántékait, az államférfiúi bölcseség tulajdonaival nem dicsékedhetik.

S nálunk — valóban igen könnyű átlátni, hogy a nagy pénzügyi zavar megoldásának nyitja nem abban rejlik, hogy újabb elviselhetlen adókat vessünk ki; hanem abban, hogy a már is tulsá-

gossá vált adókkal sem bírható kiadásokat alább szállítsuk annyira, hogy az állam is, a polgárok is megélhessenek...

Letta volna Ghyczy Kálmánnak elég módja, hogy ott keresse az orvoslást, a hol a baj forrása buzog. Avagy az állam szegyele volna utánozni az üzleti társulatokat, melyek a krach után hivatalnokait számát felére leszállították...

Indítványozhatta volna ő felségénél — a ki teljes bizalmával megajándékozta, — ha nem is egyszerre a közös hadsereg helyett a nemzeti védezők felállítását, legalább a közös hadseregből — a mennyire a hadászati tekintetek engedik — nagy mérvű szabadságolást. A mi által milliók kiméltethetnének meg...

Az állambiztosítékot élvező vasutak drága igazgatási rendszerét — a törvényből folyó jogánál fogva, szabályozhatta, — a vasuti vagyont — és anyagkezelést szigorú felügyelettel ellenőrizhető vala. Ami ismét milliók megtakarítását eredményezte volna.

A pénzügyi helyzet javítására pedig az önálló magyar bank felállításával gyakorolható volna döntő befolyás. Azután ott következtek volna sorban a közös kiadások leszállítására irányzott külön törekvések; az önálló vámpolitikai ügye; az ipar, gyáripar emelésére vonatkozó reformkérdések; a törvényhatósági önkormányzat viszszaállítás, s ezáltal a bürokratikus tekervényesség miatt szenvedő igazságszolgáltatásnak — az apró-cseprő peres ügyek gyors elintézése által — mostani rablincseitől megszabadítása stb.

Mindez igen szűk tér lett volna Ghyczynek, ki elméletileg mindezt helyesen vitatta, s a jobboldali kormányt ezekért ostromolta...

De az ő tudománya egyedül a nyomásban, az adósajátolásban kifejtett mesteresség törpült; a mivel csak árthat, de nem használ...

Nem jó tulstizni a hurt, mert könnyen elszakad!...

A nyiregyházi kir. törvényszék ellen fegyelmi eljárást kér az igazságügyminiszteről Szabolcs megye közönsége azon az okon, mert egyik szolgabíró jelentése szerint a nevezett törvényszéknek a büntések iránti tulságos kedvezése miatt a közbiztonság fenntartása csaknem lehetlenné válik.

Mily emberek is vannak a miniszterium körében, arra nézve érdekes adalékul szolgál az jobboldali lap következő tudósítása. — A magyar közönség örömmel fogja venni a hírt, melyet e pillanatban hallunk, hogy Mandics Tivadár ur, a közbiztonsági miniszteriumnak osztálytanácsosa és szerbügyi referense háromhavi szabadságra indul, melyről azonban nem fog többé régi hivatalába visszatérni. Mandics ur — kit szívesen látnuk a politikai hivatalból távozni, — a legközebb itélőszékhez fog bírónak kinevezettni.

A börtönrendszer tanulmányozása végett Grünwald Béla zolyomi alispán Párisba megy.

A hálaérzelem annyira elfogta Anna kebelét, hogy szólni sem tudott, arca egészen átváltozott, és a régi eleven kifejezés ismét visszatért arra, szemel csillogtak az őrműtől.

Ezen beszélgetés után egy hétre már ugrálva járt a kertben, habár még néha botra is kellett támaszkodnia; nemskára pedig egészen felépült. Mindenfelé csak az ő csengő dalát és vidám nevetését lehetett hallani. — Mindennek dacára, nem azon Anna volt többé, mint annakelőtte. Öröme nem volt többé oly pajzán, modora, viselete nem volt oly hivó, és most, midőn vidámságának kelő hálygát szabott, valóban kellemes volt. Voltak pillanatok, midőn az ő kis rózsás arca igen komolyan és eszesnek látszott; míg a buslakodásnak éppen semmi nyoma nem volt észlelhető. Eleven és mozgékony hajlama nem a haszontalan időtöltést kereste többé, hanem hasznos foglalkozás után látszott törekedni, és minden, amikhez fogott, kezébe illett. Ha néha a családtagok este összegyűltek, ő sem nem kötött, sem nem vart, hanem folytonosan csevegött, és rendszeren Thureval tréfált, ki iránt, visszatérte óta igen barátságos modort tanusított.

Az így munka nélkül töltött időt azonban azzal kárpótolta magának, hogy reggelente korán felkelt, és míg testvére aludt, addig ő vart, és más egyéb dolgait végezte. Egész nap a háztartásban segédkezett, majd a kertben, majd az élektárában végeztet valamit, egy szót mindenütt és mindent tett, ahol csak valami hasznosat tehetett. Johanna nem igen szerette Annát az élektárába bocsátani, még kevésbé a háztartás ügyeiben megbízni; de mivel tudta, hogy ez bátyjának hátrazott akaratát, nem ellenkezett. Kedzében annyira rosszul esett Johannának ezen nem óhajtott segítség, hogy az Anna iránti barátságos érzülete apránként már fogyni kezdett, és a türelmetlenség naponként észlelhetőbb lett.

Anna azonban sohasem feledkezett el arról, hogy őt betegség alatt nagynevegyen milyen kézzel kellett szeretettel ápolni, és ezért türelme kifogyhatatlan volt. A kerületi kapitány gyakran megjelent Eckholmban, de hogy az nem a Johanna kedvéért történt, azt mindenki észrevette, és habár Johanna a legzseretreméltóbban viselte is magát irányában, nem volt többé az előbbi figyelmes udvarló, hanem legtöbbször Annával társalgott, sőt megesezt, hogy kizárólag csakis ennek udvarolt. Ezen mellőztetés által méginkább őszintőztette azt, hogy régi imádját visszahódította. A feltételekkel folytonosan nevelkedett, és Johanna gondolata csak is Thureval és a kerületi kapitánnyal foglalkozott. Nem gondolt többé sem Lisbethre, sem Elására; azért sem beszakodott, hogy Konstantin mindennap szemébe nézzen, és Lisbeth jelen volt, mindent főnkül tett és értett.

Mióta Thure Eckholmba visszatért, Johanna iránt kétszeres tiszteletet tanusított, és a hálaadatoságról, az edelmességről annyit beszélt, hogy a tanusított megtisztelő magaviseletet Johanna már ismét többnek, mint kézzel megemlekedésnek gondolta.

Ha Johannának azon szerencsétlen óhaj nem támad kebelében, — hogy mégis jó volna Brotsbacken urmóvá lenni, ugy a Thure által tanusított megkülönböztető figyelem folytán magát nagyon szerencsésnek érezte volna. Amde ez öröm most nagyon alárendelt értékkel bírt előtte. Lisbeth a maga részéről mindent elkövetett, hogy Elást ismét meghódítsa, és e céljának eléréséhez mi mindent máris íránt híg és szeszélyes lett. Őt is a feltételeknek gyötörte, és Johannával együtt így gondolkodott: — Mikint fogom Annát háttérbe szorítani? És Anna, habár folytonosan azon igyekezett, hogy nagynevegyen megelégedését kinyerhesse; mégis, midőn a kerületi kapitány jelen volt, meg nem állhatta, hogy néha-néha küssöl fel ne ingerelje; sőt nem egyszer annyira ment, hogy miatta Johanna egész éjen nem tudott aludni, miért is Anna ellen valódi gyűlöletet kezdett érezni.

A képviselőház osztályai decz. 1. délután 5 órakor tartott tanácskozásukban tárgyalás alá vették a városi főispáni intézmény eltörlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Az eredeti szöveg szerint változatlanul elfogadta az I. és VII. osztály a törvényjavaslatot. A baloldali ismert módosítása szerint, hogy t. i. a főispán címébe befoglalassanak a megyéhez tartozó városok nevei is, elfogadták a III., IV., V., VI. osztályok; a III. osztály azon hozzáttel, hogy ezen intézkedés a közigazgatási rendszer végleges megállapításáig érvényes. A II. osztály Schwarz Gyulának következő határozati javaslata kiegészítésben fogadtott el a törvényjavaslat: „A jelen törvényjavaslatl kapcsolatban utatitsa a ház a kormányt, hogy a törvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. 42. t. cz. módosítása iránt különösen tekintettel a főispánok jog és munkakörére törvényjavaslatot tegyen a ház elé.” A VIII. osztály azon módosítással fogadta el a törvényjavaslatot, hogy a főispán nemcsak a megye területén fekvő városoknak, hanem azon kívül eső más városoknak is lehet főispánja. A IX. osztály elfogadta a törvényjavaslatot, utasította előadóját, hogy a központban érvényre juttassa az osztály azon határozatát, hogy egy főispán több megyének, városnak is lehet főispánja, továbbá, hogy a főispáni cím mellett megemlítessék az azal egyenrangú más méltóságok is, mint főkirálybíró, főkapitány stb., megbizván előadóját, hogy esetleg különvéleményt is jelentessen be. Előződik: I. sz. Radocza János, II. sz. Schmausz Endre, III. sz. Mátyás Sándor, IV. sz. Pulszky Ágost, V. sz. Molnár Aladár, VI. sz. Dániel Ernő, VII. sz. Kubinyi Árpád, VIII. sz. Nehrebecky Sándor és IX. sz. Szeniczey Ödön.

A román metropolita új választása tegnap ejtetett meg. Még e sorok írásakor nem értesültünk az eredményről. Csak azt jelezhetjük, hogy Román Mironon és Popenán kívül más jelölt neve a választásig nem jött tudomásra. Bármelyiket érte a megválasztás szerencséje, a király meg fogja erősíteni a választást.

Felhívás a kapitányi hivatalhoz!

Debrecczen, decz. 3. Városunk országszerte rosz hírből államiatt, hogy a heti és országos városok alkalmával ide járók épen nem kapnak a vendéglőkben szobát; s ha magán házaknál kénytelenek szállást fővenni, ez utóbbi helyeken, kivált a külvárosokon, rendkívül fejszigazott árakat kell fizetniük.

E körülmény azon rosz következménynek is forrásul szolgál, hogy sokan vagy nem i-hajlandók, kivált télen, Debrecczenbe bejárni vásárokra, vagy pedig, különösen a közeli vidék lakosai, estére, habár rejsők nézve nagy kellemetlenséggel jár is, haza menni kénytelenek.

Ezáltal azéttal gazdászati, ipar- s kereskedelmi, általában forgalmi érdekeik nagyon szenvednek; sőt piacunk látogatottsága jövőre veszélyeztetve is van.

Szomorú dolog s va'óságall kisvárosi állapotunk kétségtelen bonyolítéka az, hogy városunk látogatói, — minhelyt a napi forgalom kissé emelkedik, nem bírják vendéglőink befogadni.

De hogy e nyomorult állapotban nem maradhat továbbra is ily nagy város, mint Debrecczen, azt hisszük, fölösleges lenne mutogatni.

S e bajon segíteni addig is, — mig kellő számu s terjedelmű vendéglők lenne — egyik legfőbb kötelességünk, saját, jól fel-fogott érdektünkéül.

Azt hisszük, lehet is a bajon segíteni. S most midőn a januári országos vásár már közelget, előre meg kell tenni a czélszerű intézkedéseket a baj elhárítására.

A városi előjárásnak, legközelebb pedig a kapitányi hivatalnak kötelessége, hogy a czétra vezető intézkedést kitalálja s fogatosítsa.

Egy módot azonban mi is ajánlunk. Fontosja meg, s ha jónak találja, fogatosítsa, vagy jobbal leljen meg bennünket.

A városi lakosságát hívja fel, hogy kik szándékoznak heti és országos vásárok, vagy más nagyobb összegyűlekezések alkalmával szállást adni a bejövő vendégeknek; a szállásokot neveit vezesse jegyzékbe; hirdesse ki idejében, hogy a városunkba jövő idegenek — ha vendéglőkben szállást nem kaphatnak — jelentkezzenek a kapitányi hivatalnál, a hol szállás iránt utasítást nyerhetnek.

Együttel a szállások napi bérétt előre szabja meg. S aztán örkődjék szigoruan, büntetések alkalmazásával is afelett, hogy városunk látogatói ne zsaroltságosnak...

Enyit legalább meg kell tennünk. És pedig tenni kell gyorsan. Különben elárkozhatunk a mivel világló!

Jótekönyv adakozások. Hoffmann Frigyes örökösei a budapesti kereskedői egylet körödjára 2000 frtot, Popovics János a brassói g. k. egyház rendelkezésére szegény álló iparosok számára 2000 frtot, Haynald érsek a budapesti népkönyvtára 200 frtot adományoztak. Ez utóbbi czétra Sztupa György 7000 frt körüli összeget gyűjtött. Ráth Károly remesebbnek látszott; sem azért, hogy a tisztartó, ha Lisbeth jelen volt, mindent főnkül tett és értett.

Mióta Thure Eckholmba visszatért, Johanna iránt kétszeres tiszteletet tanusított, és a hálaadatoságról, az edelmességről annyit beszélt, hogy a tanusított megtisztelő magaviseletet Johanna már ismét többnek, mint kézzel megemlekedésnek gondolta.

Ha Johannának azon szerencsétlen óhaj nem támad kebelében, — hogy mégis jó volna Brotsbacken urmóvá lenni, ugy a Thure által tanusított megkülönböztető figyelem folytán magát nagyon szerencsésnek érezte volna.

Amde ez öröm most nagyon alárendelt értékkel bírt előtte. Lisbeth a maga részéről mindent elkövetett, hogy Elást ismét meghódítsa, és e céljának eléréséhez mi mindent máris íránt híg és szeszélyes lett. Őt is a feltételeknek gyötörte, és Johannával együtt így gondolkodott: — Mikint fogom Annát háttérbe szorítani? És Anna, habár folytonosan azon igyekezett, hogy nagynevegyen megelégedését kinyerhesse; mégis, midőn a kerületi kapitány jelen volt, meg nem állhatta, hogy néha-néha küssöl fel ne ingerelje; sőt nem egyszer annyira ment, hogy miatta Johanna egész éjen nem tudott aludni, miért is Anna ellen valódi gyűlöletet kezdett érezni.

Egy délután, midőn az eckholmbak az udvaron diszelgő terebély hársfa alatt oszonnázás végett összegyűltek, Anna hiányzott. A folkeresésére elküldött szobaleány azon hírel tért vissza, hogy Anna kasszony ebéd után mindjárt eltávozott s azt hagyta meg, hogy jelentsek, miszerint Katharinához ment.

A szobaleány jelentésének hallatára Johanna oly ingerült lett, hogy a kávé, melyet épen töltögetett, kiöntötte.

Nagynevegyen az ügytelenség felett Elás tréfnái kezdett, miért is az igen éles hangnyomattal így válaszolt: — Kedves Elás, nagyon jó volna, ha minden szenny oly elhárítható lenne, mint a mely az asztaltöröt ére; és ha nagyobb hibák nem volnának, mint a kávéöntés.

Egyszermidőn oly kihívó tekintetet vetett Lisbethre, hogy az, különben is ingerült levén, rögtön azt kérdezte nagynevegyéül, hogy tulajdonképea mit akar mondatával kifejezni? — Mikint fogom Annát háttérbe szorítani? És Anna, habár folytonosan azon igyekezett, hogy nagynevegyen megelégedését kinyerhesse; mégis, midőn a kerületi kapitány jelen volt, meg nem állhatta, hogy néha-néha küssöl fel ne ingerelje; sőt nem egyszer annyira ment, hogy miatta Johanna egész éjen nem tudott aludni, miért is Anna ellen valódi gyűlöletet kezdett érezni.

arth Jánosnál, varga és csapók... 20 kr; kivéve még a zámú és a telekiutczai mé...

örvényeszek H. Bőszörményből... az ellene lapunkban M. rással megjelent czikkre vá...

rség közegei ügyelhetnének... titisztelet alatt, különösen a majdnem szomszédságában ne...

színház. 11. szám. 3-án 1874.

STRENN

gyherczegnő.

ig operette 3 felvonásban, 4...

al Bumbumtábora. III. szakasz...

de decz. 2. (Távirati tudó...

szó a kisdöntésjében:

ARI KÁROLY

ilttér.

tesítés.

kir. ügyesség felügyelete...

4. decz. 2.

Kuthy István, kir. ügyész.

ári vasut.

intézkedésig.

Budapest és Bécsfelé.

napzak. ó. p. napzak. ó. p. napzak.

del. 6.30 délu. 6.30 este

del. 11.12 délu. 11.12 este

del. 12.22 délu. 12.22 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.44 délu. 2.44 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

del. 4.24 délu. 4.24 este

del. 5.24 délu. 5.24 este

del. 6.24 délu. 6.24 este

del. 7.24 délu. 7.24 este

del. 8.24 délu. 8.24 este

del. 9.24 délu. 9.24 este

del. 10.24 délu. 10.24 este

del. 11.24 délu. 11.24 este

del. 12.24 délu. 12.24 este

del. 1.24 délu. 1.24 este

del. 2.24 délu. 2.24 este

del. 3.24 délu. 3.24 este

